

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulu este de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 61. ANULU XII.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tiori straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 6/18 Augustu 1864.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Scrisoarea declaratiunii si legitimatiunii a deputatilor romani la congressulu iliricu-nationalu din Carlovitiu catra Illustritatea Sea dlu Generalu si Comisariu imperatescu Iosifu baronulu Philipovich de Philippsburg.

Illustrissime D-le Generalu, imp. r. commissariu alu congressului!

Umilitu subscrisii deputati alesi, precum se vede din credintiunile predate la locul cuvenitu, din partea poporatiunii romane si a clerului romanu din diecesele Aradu, Temisiur'a si Versietiu, la congressulu nationalu iliricu conchiamatu din orenduie'l'a pre'nalta pre diu'a de astadi pentru alegerea Archi-episcopului si Mitropolitului de Carlovitiu, — ne tinemu de cea mai santa detorintia, a dechiará prin acést'a in tota supunerea, cumca noi,

considerandu, ca s. biserica ort. orient. dupa fiinti'a ei esterna — e biserica nationala, si ca ei — fiindu ea chiamata in urma determinatiuniloru pre'nalte, de a conduce cultur'a poporului si instructiunea publica, caracterulu nationalu, deca va cá cu corespundia missiunei sale inalte, nu e iertatu si nu póte sa-i lipsesca;

considerandu, ca ierarchi'a de Carlovitiu, cá mitropolia séu cá patriarchatu, dupa privilegiile serbesci si mai cu séma dupa caracterulu ei inherente istoricu si facticu — e o adeverata ierarchia serbésca nationala, si dupa dorinti'a comuna in multe moduri espresa si interesele intetitorie ale natiunei serbesci, trebuie sa remana curatu nationalu serbésca;

considerandu, ca scaunulu mitropolitanu nationalu serbescu, dupa canónele bisericesci, pre dreptu si dupa cuvenintia, nu e iertatu si nu se póte inlocui, decátu numai prin reprezentantii alesi ai natiunei serbesci si cu individi apti de nationalitatea acést'a, si ori ce incurgere straina, taia in dreptulu nationalu si in interesele natiunei serbesci;

considerandu, ca poporatiunea romana din cele trei diecese ort. orient. Aradu, Temisiur'a si Versietiu, care numera unu milionu de suflete si care singura face cu multu mai multu de cátu o jumetate din intréga poporatiunea ort. a celoru optu diecese, ce se tinu de congressulu iliricu, — de si are acelasi simvolu alu credintiei cu Serbiu, si dupa acést'a, precum si in urm'a mai multor relatiuni reciproce, de si are mai multe puncte de atingere mai de aprópe si aceleasi interese cu natiunea serbésca, totu-si nu se tine nici decátu de biseric'a nationala serbésca, si nu tinde dupa interese de cultura si desvoltare nationali bisericesci, ci din contra posede biseric'a sea propria, romana nationala dupa fiinti'a-i esterna cu totul deosebita, si cultur'a si desvoltarea voiesce si trebuie sa si-o mijlocésca naturalminte precum si in spiritulu bisericeii sale, in limb'a sea propria romana cu totul deosebita de cea serbésca, spre scopulu acést'a insa ierarchi'a serbésca nationala, dupa insusirea, destinatiunea si practic'a ei comprobare de pan'acum, nici de cátu nu póte corespunde;

considerandu, ca Romaniu gr. or. din Monarchia preste totu, si cei din Banatu in specie, s'au incorporatu la ierarchi'a serbésca nationala de Carlovitiu, precum se scie, numai in modu necanonicu prin puterea lumésca, la intarirea eveniminteloru. de pe la capetulu seclului 17 si inceputulu secl. 18, de buna séma numai cu intentiune nobila pre'nalta, adeca spre folosulu si prosperarea ambelor natiuni, care incorporare insa in decursulu temporiloru, abstragendu de la firea-i necanonica, s'a desvoltatu si aretatu fórté nefolositoria, ba de comunu periculósá;

considerandu, ca scopulu ierarchieii bisericesci de Carlovitiu, nici de cátu nu póte stá in periclitarea si debilitarea

ortodocsiei prin impiedecarea instructiunii romane poporali, a progressului Romaniloru, a luminarei si civilizatiunii poporului romanu peste totu; ierarchi'a nationala serbésca insa a servitu scopulu acést'a pan'acum'a in o mesura ce s'a facutu de proverbu, spre celu mai mare necasu si spre necomputabil'a scadere a ambelor natiuni si a bisericeii loru comune;

considerandu, ca chiaru din respectulu abnormitatiiloru si inconvenientiloru acestoru triste, ce neodichnescu consciinti'a fie cáru credintiosu, natiunea romana din tote partile Monarchiei la tote ocasiunile ce i se oferira, in parte si tota, precum in a. 1850 dieces'a Aradului prin sinodulu diecesauu tinutu atunci, apoi dieces'a transilvana prin repetite sinode diecesane, regimentulu banatianu rom. de granitia in a. 1851 prin tote comunele lui, in fine si mai cu séma dupa esirea din vietia a S. S. Patriarchului serb. Iosefu Br. de Rajacic in primaver'a a. 1862, prin o deputatiune numerosa si veduta cu cei doi episcopi din Tranni'a si din Aradu in frunte, — se rogá preumilitu de Maiestatea Sea c. r. apostolica pentru pre gratios'a ajutorare prin restaurarea mitropoliei de demultu, romane nationale, si aceste rogaminti pre umilite se afla inca in pertractare si-si ascepta resolvarea finala;

considerandu ca Maiestatea Sea c. r. apost. pre gratiosulu nostru domnu si rege, s'a induratu pre parintesce in pre'nalt'a scrisore de mana din 27 Sept. 1860 in urm'a petitiei predate in acést'a directiune de cátra cei trei consiliari imp. estr. din Banatu, Bucovin'a si Transilvani'a a asigurá, ca Pre'naltu acela-si, nu e neaplecatu la radicareá unei mitropolie romane ort. orientale; ear' in pre'nalt'a scrisore de mana din 25 Iuniu 1863 indreptata cátra Esc. Sea D. ministru si cancelariu de curte, conte Nádasdy, s'a induratu a dechiará in cestiunea acést'a mai determinatu, ca intentiunea pre'naltu aceluia-si e „de a se radica pentru Romaniu bisericeii gr. neunite, o mitropolia de sine statatoria, coordinata cu cea serbésca“;

considerandu, ca Romaniloru, totdeun'a si in tote impregiurárilé neconditiunatu credintiosi Maiestatei Sale si gloriosiloru antecesori ai pre'naltu aceluia-si, cuventulu adoratulu loru monarchu li-a fostu, le este si le remane totdeun'a santu cáru'a se incedu cu tota securitatea si a cáru indeplinire de aprópe chiaru pentru aceea o ascepta cu cea mai deplina incredintiare; ca asiá dara, — in urm'a pre'naltei acést'a intentiuni atátu de deschisu, chiaru si detiermuru cátu si marimosu si gratiosu espresse, precumu si in urm'a argumintelor si faptelor positive — dupa parerea nóstra fórté importante — mai in susu desfasiurate, — Romaniu nu potu si nu le e iertatu nici de cátu dupa dreptulu canonicu sa considere de archieppulu si mitropolitulu seu, pre archieppulu si mitropolitulu ce e de a se alege acum in Carlovitu, si inca cu atát'a mai putinu, cáci ei (Romaniu) in congressulu nationalu iliricu in fapta abia, dupa nume insa de locu nu-su reprezentati, de óre ce ei, de si — dupa cum e cunoscutu — forméza jumetatea cea cu multu mai mare a ortodocsiei nemijlocitu coucentrate pan'acum la Carlovitiu, dupa unu usu arbitrariu, care n'are nici o basa de dreptu si cuvenintia, introdusu si sustinutu chiaru de ierarchi'a serbésca, suntu reprezentati dela câte 60—70,000 de suflete cu câte unu deputatu, precandu fratii loru Serbi au dela câte 13—14,000 de suflete câte unu deputatu, si suntu asiá dara in comparatiune cu Romaniu, chiaru de cinciori reprezentati, — o situatiune nepotrivita, care s'a recunscutu destulu de chiaru si in pre'nalt'a scrisore de mana a Maiestatei Sale c. r. apost. cátra fostulu patriarchu Iosefu Br. de Rajacic, si care nu póte sa fia de cátu spre batjocur'a natiunei romane si a celoru mai sante interese bisericesci si scolari ale ei;

considerandu, ca o participare ori cátu de mica a po-

popului român ca atare, rev. a mai datarilor lui la alegerea metropolitului de Carlovitii, recum aru taiá ea de un'a parte in dreptul propriu alu saorei natiuni serbesce, chiaru asiá de alta parte s'aru paré a întemeiá unu dreptu logicu si politicu séu moralu pentru alesulu principe bisericescu asupr'a Româniloru, asupr'a besericeloru si scóleloru loru, cari ambe consecintie noi, dupa consciintia si simtiulu nostru de dreptu, in urm'a respectului si amórei nóstre sincere cátra sor'a natiune serbésca si in urm'a semtieminteloru poporului nostru nóue bine cunoscute, — ne tinemu de detorintia a le incungiurá cu tóta acurateti'a;

considerandu asiá dara tóte aceste momente ponderóse, — nice decátu nu ne semtímu aplecati, de a luá parte la alegerea arhiepiscopului si metropolitului de Carlovitii, din contra constatámu aici solenelminte si cu tóte consecintiele posibili — caracterulu curatu natiunalu serbescu alu adunárei de alegere, precum si alu principelui bisericescu ce lu va alege, cu deosebire in sa si cu tóta seriositatea corespundiatória ponderositátei lucrului trebuie sa accentuámu, ca chiaru de aici e evidente, cum ca dóue millióne de supusi credinciosi si plecati Maiestatei Sele din natiunalitatea romána de religiu-ne a gr. orient. se afla orfani si lipsiti de scutintia, lipsiti de pastoriulu sufletescu supremu si de conducatoriulu scóleloru si educatiunei, si mai cu séma in pártile Banatului, unde nu au nici episcopi proprii, ba in multe locuri nici preotii si protopopii sei, suntu aprópe de a cadé intr'unu indifférentismu religiosu periculosu si intr'o desperare politica fatala!

Ilustrissime! Aicea trebuie sa observámu espresu, cu provocare la motivele insirate, ca dechiaratiunea acést'a a nóstra si abtínera nóstra dela alegerea arhiepiscopului si metropolitului de Carlovitii, nici de cumu nu e influinti'a óre cáruu spiritu de opusetiune séu renitentia, precum aceste totdeun'a au fostu departe de Români credinciosi Maiestatei Sele, ei din contra — precumu se vede destulu de chiaru din cele premise — e consecinti'a cea mai naturala a consciintiei nóstre curate si a simtiului nostru adevératu de loialitate si dreptate, cu cari nici decátu nu se unesce, cá noi Români sa participámu la alegerea unui arhiepiscopu si metropolitu menitu pentru natiunea serbésca, cu atât'a mai pucinu la alegerea unui metropolitu serbescu pentru natiunea romána.

Cumca acestu semtiementu si acésta convingere a nóstra e si a intregu poporului român documentéza evedinteminte fapt'a, ca poporulu român acolo, unde locuesce cu totulu nemestecatu cu Serbi, anume in frontier'a Caransebesiului si la Oradea mare, privindu insasi alegerea la congressulu iliricu de inconvenienta au denegat'o aceea formalmente, si de regula numai acolo au alesu deputati si ne au delegatu pre noi cá Români de reprezentanti eonscientiosi ai lui, unde voi a impedecá prin acést'a, cá minoritatea serbésca, cea de altmintrea fórté neinsemnata, sa nu pasiésca in numele poporului român si sa dee abtíneri lui o espresiune falsá.

Insa nu numai gat'a, ci fórté fericiti amu fi noi si intréga natiunea romána, de a luá parte la unu congressu natiunalu romanescu pentru alegerea unui arhiepiscopu si metropolitu român si pentru regularea relatiunilor nóstre cu si cátra ierarchi'a serbésca, precum si pentru regularea afacerilor nóstre bisericesci si scolari.

In fine nu potemu trece cu vederea, Ilustrissime, a nu aminti, cumca nóue, de dupa impregiurárele umilitu insirate mai in susu, nu ni se pare pré dreptu si cuvenintia, cá spe-sele congressului natiunalu iliricu in asemenea mesura sa se repartiesca si asupr'a familielor románe, cari nu suntu reprezentate in acél'a nici dupa nume.

Ne rogámu deci Ilustrissime cu tóta supunerea, cá acésta scrisóre dechiaratória a nóstra pre lánge préumilitulu memorandu aici alaturatu si prelánge espriarea loialitátei nóstre si a comitentiloru nostri celei mai sincere si mai neconditionate sa binevoiesci a o asterne spre prégratiós'a cunoscintia si luarea in consideratiune a Maiestatei Sele c. r. apostolice, prégratiósulu nostru Domnu. Ai Ill. Vóstre

Carlovitii 1 Augustu 1864.
Constantinu Gruiciu m. p. protopopulu Haziasului, deputatu român alu diecesei Timisiórei; Ioanne Marcum p. Protopopulu Lugosiului, deput. rom. alu diecesei Versietiiului; Iosifu Belesiu m. p. Protop. Totvaradiei, deput. rom. din dieces'a Aradului; Nicolau Andreeviciu m. p. preotu, directoriu scóleloru natiionali de granitia, deput. rom. din dieces'a Versietiiului; Andreiu de Mocioni m. p. deput. rom. din dieces'a Timisiórei; Vincentiu Babesiu

m. p. cojude la tabl'a reg. in Pest'a, deput. român din dieces'a Temisiórei; Georgiu de Fogarasii, m. p. avocat si proprietariu in Lipov'a, deput. rom. diu dieces'a Timisiórei; Filipu Pascu m. p. pretofiscalulu comitatului Carasiului, dep. rom. din dieces'a Versietiiului; Alessandru de Atanasieviciu avocat si proprietariu in Lugosiu, deput. rom. din dieces'a Versietiiului; Sigismundu Popovicu m. p. avocat, deput. rom. din dieces'a Aradului; Lazaru Ioanescu m. p. avocat, deput. rom. din dieces'a Aradului, Dr. Demetriu Hatieganu, avocat, dep. rom. din dieces'a Versietiiului; Aureliu Maniu m. p. avocat, deputatu român din dieces'a Versietiiului.

„Concordi'a“

Români in congressulu din Carlovitii.

Sub titlulu acést'a d. B a b e s i u da in nr. 61 alu „Concordiei“ o descriere mai pe largu a celoru intemplate in Carlovitii. Din acestu articulu remarcabilu, esítu din pén'a cea maiéstra a domniei sele, estragemu si noi urmatórele pasage:

Dupa ce d. refert. promite a comunicá tóta starea cauzei biser. a Româniloru res. din Austri'a intr'o brosiura deosebita, vine apoi a vorbi despre portarea Româniloru din Caransebesiu si din Oradea mare; si apoi la a celoru din tinuturile Aradului, Timisiórei si Lugosiului. Si dupa ce espune caus'a, pentru ce Români din aceste párti au alesu pre cei 14 ablegati, si pentru ce acesti ablegati au priimitu alegerea si s'au infatisiatu la Carlovitii: ca adeca sa se folosésca de acestu mandatu cá de o basa legala si valida, in modulu celu mai eficace, spre legitimarea, popularisarea si inaintarea cauzei nóstre ortodoxe natiunale, in caus'a mitropoliei románe res: espune d. refert. mai departe, ca cei doi factori mai insemnati la resolvirea acestei cauze suntu regimulu si natiunea serbésca cu ierarchi'a sea, si altu locu mai potrivit, pentru de a vorbi cu acesti doi factori nu erá, decátu congressulu din Carlovitii; dar si afara de aceea erá o datorintia imperativa, a cunosce odata, ce credu si ce dícu barbatii cei mai competinti ai Serbiloru in caus'a biser.; cáci pâna acum se sciá numai atât'a, ca natiunea serbésca si ierarchi'a aceleia nu voru odata cu capulu despartírea Româniloru de cátra densele.

Dupa aceste premise apoi urméza descrierea insasi a celoru sevarsíte, cari lasámu sa ni-le espuna insusi d. corespundinte:

„In congressulu natiunei ilirice din Carlovitii faptorele principale e — comissarulu imperatescu, cá dreptu reprezentante alu Maiestatei Sele. Deci detorintia nóstra pretindeá, ca mai nainte de tóte sa ne chiarificámu tréb'a cu comissarulu imperatescu.

Mai antáiu se presentá aceluia-si — Domineca in 31. Iuliu la 9 óre de dimineti'a Ilustritatea s'a dlu Andreiu de Mocioni, descoperindu-i cu tóta bun'a cuviintia — scopulu, interesele si intentiunile nóstre, si rogandu-lu pentru o priimire solenela colectiva a Româniloru inca in aceea-si dí. Dupa o desbatere si consultare lunga, mai multu cordiala, cá oficiós'a, dlu generariu si comissariu imperatescu — recunoscú loialitatea si necesitatea intentiuniloru nóstre si — se aretá petrunsu de o rara gratia si bunavointia cátra Români.

Totu in acésta dí intre 12 si 1 óra de amédi cinci trasure incarcate cu deputatii románi cu aduncu veneratulu loru Episcopu Ivacicovicu in frunte — trasera — venindu din Carlovitii la cortelulu prémaritulu Dnu comissariu imperatescu in Petrovaradin, unde deputatii románi antáia óra se presentara officiosu in numele natiunei románe ortodoxe din Ungari'a si Banatu si fura priimiti si tratati — intr'adeveru cá demni reprezentanti ai unei natiuni atâtu de brave si loiale!

De aici incolo — terenulu nu mai aveá nice o greutate pentru noi. Dlu comissariu — convingendu-se din pasii si cuvintele nóstre — despre atitudinea, loialitatea si solidaritatea intentiuniloru nóstre, — ne preveniá cu o gratia si destingere rara.

Luni in 1. Augustu — intrandu comissariulu imperatescu cu prescis'a straordinari'a pompa si solenitate, intre bubuitulu tunurilor Petrovaradinului si trescuriloru Carlovitiiului intempinatu de deputatiuni numeróse si stralucite cu oratiuni si vivate — in Carlovitii, si ocupandu-si cortelulu oficiale in cas'a magistratului, dupa-ce administratorulu metropolitanu si episcopii unulu câte unulu si-facura reverinti'a, deputatii rmáni iara-si toti impreuna cu Episcopulu loru Ivacicovicu in frunte — i se presentara in celu mai serbatorescu modu; episcopulu I. citi o alocutiune, in carea apostrofá, cumca Români fatia cu congressulu serbescu electivu suntu necesitati a pastrá opusetiune straordinaria, pe carea dorindu a o motiva, legitimá si escúsá, au compusu o dechiaratiune cátra Ilustritatea Sea dlu comisariu (comunicatu mai susu Red. T. R.) si unu préumilitu memorandu cátra Maiestatea Sea, pentru ale cároru priimire si gratiós'a respectare ei se róga

cu toată cuviința. După această îndreptă suscrisul câte-va cuvinte escusătoare de acestu pasu și întinse dlui comisariu ambele scrieri, pe cari Ilustritatea Sa le priimi între asecurări de cea mai viua partinire a acelor a la Maiestatea Sa și la locurile mai înalte.

Cuprinsul declarațiunii și memorandumului credem ca se va publica câtu de curendu pe deplin, și pentru aceea aici me marginescu a atinge despre acelea numai atât a, ca declarațiunea are de tema a schitiă momentosele cause, pentru cari Români — nu pot nici decum sa privească congresul alegatoriu din Carlovitiu de congresu și alu Românilor și pe alegendul arhiepiscopu și metropolitu, de supremu archipastoriu și alu seu, și pentru aceea nici ca potu lua parte la alegere — fără că dreptu această sa pōta cadē asupr'a lor ma și numai umbr'a de neloialitate și renitență; ear memorandumul lamuresce mai pe largu totu această tema și cuprinde preumilit'a rogare pentru câtu de curend'a gratios'a rezolvare a metropoliei ortodose române.

Cu aceste acte misiunea noastră fatia cu regimul era terminata și inca câtu de bine terminata. Scirea despre acestu pasiu alu nostru, alu cărui cuprinsu și momentu — până aci numai unoru pucini corifei ai Serbilor, cu carii noi dintru inceputu intraseram în relațiuni amicabile — era cunoscuta, — se lată curendu în totu Carlovitiulu și — mari nespuse vedit'a românilor, și respectulu de conducătorii lor. Deputatii români fura chemati și bineveduți și fetati la festivelor mese atâtu ale comisarului, câtu și ale administratorului metropolitan; — nu se pōte descrie triumfulu ce celebră — bunulu tactu și solidulu caracteriu, fratiēsc'a armonia, ce manifestara reprezentantii Românilor la toată ocasiunea. —

La deschiderea formale a congresului — Joi în 4 Augustu — Români se infacisira toti, tinendu această solenitate de o forma neesentiala; ear apoi desvoltandu-se la această ocasiune — cu permissiunea comisarului imperatescu o lupta parlamentaria între părintii partidelor, de și în decursul aceleia mai decătra toti cuventatorii se atingeă din adinsu caus'a noastră cu ierarhia serbēscă, Români totusi se abținura strinsu de orice câtu de mica participare la aceste discursuri, luandu altminte placuta notiția în animele lor despre forțe fratiēscile espectoratiunii ale deputatilor serbi.

Aici nu potemu a nu aminti, cumca Escellentia Sa dlui administratoru alu metropoliei în cuventările se seie forțe frumoșe și formosul perorate, de repetite ori se încercă a aminti și de natiunea româna pe lângă cea serbēscă, și ôresi cum a transfigură congresul serbesc într'o parte de congresu și alu românilor; dar nu i se prindeă încercarea de felu, și amintirea natiunii române se potrivea în testulu oratiunilor se — chiaru că mazerea 'n parete! Noi din partene atâtu aceea întreprindere a Escellentiei Seie, câtu și unele asemenea responsuri ale prēmăritului dnu comissaru imperatescu — le tribuiamu laudaveri dorintie de a gagiulă Românilor presinti.

În fine sosî dîu'a de Vineri în 5 Aug., destinata pentru deschiderea actului de alegere. La 8½ ore de demăneti'a se celebră în catedrale chiamarea spiritului santu, — de aci deputatii toti cu comissarul și cu episcopii în frunte purcesera în sala de adunare, și Români, remanendu ei cevasi îndreptu, chriaru atunci sosira în sala, candu comissarul imperatescu s'a fostu asediatu pe tron. Veditu-i deci comisariulu, cu o nespusa gratiositate se radică de pe tron și pasi spre ei, unde apoi spre surprinderea și uimirea întregi adunări se întielescu cu dlu de Mocioni asupr'a momentului și modalitatei facendei manifestatiuni. Deci deschidendu dlu comissaru siedinti'a, aminti despre declarațiunea și pasii ce facusera Români înainte cu patru zile înainte s'a și de rogarea lor, că sa li se ierte a face o asemenea declarațiune și congresului natiunii serbesci de-a dreptulu, o rogare ce — n'aru fi cu cale a li se denegă; un'a inse adause, cumca adeca nr vā, și nu pōte permite, că asupr'a declarațiunii Românilor sa se întemple câtu mai mica și mai pucina discussiune. După această dede cuventulu suscrisului, și suscrisulu îndreptă cătra adunare, și prin adunare cătra natiunea serbēscă unu discursu — totu de materi'a declarațiunii și memorandumului mai susu amintitu, însă de o forma cu totul diferitoria, impreunându ea câtu de multu graiulu animei cu celu alu mintei, după cum se cuvine această într'unu discursu alu unei natiuni cătra alta natiune amata și stimata.

Acestu discursu, ce culmină în despartirea — inse fratiēscă și binevoitoria — de congresu, a trebuit sa faca mare și profunda intiparire în ascultatori, fiindca de repetite ori prurupsera în vivate „Zivio!“ entusiastice, și — după radicare și îndepartarea dlui comissaru, căruia de locu urmara și Români toti binisoru, i petrecura pe acesti și anume pe suscrisulu cu nrări, îmbrățișări și stringeri de mână.

Totu în acea di după amēdi Români iarasi cu veneratulu lor episcopu Ivacicovicu în frunte și-luara sanetate buna atâtu dela administratoarele metropolitane, a cărui alegere de arhiepiscopu și metropolitu acum era secură, — câtu și dela dlu generariu și comissaru imperatescu, la care ocasiune cestu din urma facu Românilor pentru portarea lor cea loiala, solida și resoluta — cele mai recunoscatore elogie și complimente.

Cu această români — și implinira — după cum veduam, și după cum ne vomu convinge și din diurnalistic'a serbēscă — cu toată domnitatea — formos'a s'a misiune — precum numai se pōte dori și acceptă, și 'n dîu'a urmatoria plecara din Carlovitiu cari în cotrou.

Asiă se implinescu misiunile ma câtu de grele, deca ele sunt combinate și conduse de unu capu întieptu, încarcatu de sciintie și esperiintie, și devotatu curatu numai fericirei natiunii seie și bunului comunu. — Hei, pe câti serbi de toată plas'a i-amu auditu vaierandu-se, ca nu au siei unu — M o c i o n i ! —

Înceiamu cu bun'a credintia ca amu contribuitu iarasi câtu-va la înaintarea și popularizarea santei nostre cause, și cu dulcea sperantia, că lucrările și ostenețele nostre în Carlovitiu — nu vora remanē fără meritatul succesu.

B a b e s i u .

Despre autonomi'a bisericei gr. or. din Austri'a.

(Continuare și capetu din nr-rii 58, 59 și 60.)

4. Despre dieces'a Lipovei.

În testu sunt mai multe date și tradițiuni despre existenti'a acestei episcopii, despre resiedinti'a ei, și cum-ca Turcii candu au impresuratu Lipov'a (1551, au 1552, au 1596 ?) au prinsu pre Episcopulu Lipovei și l'au omoritu s. a.

5. Despre dieces'a Caveranu-Sebisiului și cea a Versietiuului.

Tractatul acest'a e celu mai lungu și forțe interesantu. Eaca aci numai câteva părți, apoi și acestea în schitie rapidice.

Descrierea vechimei Caveranu-Sebisiului și a Meadie și înflorirea lor în tempulu Imperatului Traianu. Numerositatea, avuti'a și însemnatatea Romanilor din Temisiana în véc. X-XII. — Tradițiunea poporului d'în tinutul Caveranu-Sebisiului despre anticitatea și primitiv'a estindere teritoriala a diecesei Caveranu-Sebisiului asupr'a celei mai mari părți din cunoscutele 8 districte romanesce și din terenulu, din carele mai tardiu s'au creatu districtele: Versietiu și Palanc'a; despre atarnarea acestei diecese de Mitropoli'a romano-ortodocsa a Transsilvaniei s. a. O tradițiune serbēscă curioșă, până la publicarea ei 1858 în „Verschetter Gebirgs-Bote“ la însusi publiculu serbescu necunoscuta, care într'unu stilu ambitiosu, dar necioplitu dice: „ca Români din Banatu se datēza n u m a i dela 1453, ear Serbi dela 1438 și alte multe fărfele și corcofele.“ Această tradițiune o refuta manuscriptulu, de unde e acestu extractu, cu documente istorice, contradictiuni și fapte, cari demustra a fi fostu Romani în Banatu inca atunci, pre candu de Serbi nici nu se scie ca ôre esistau ei în lume, cari areta mai departe întemeierea Versietiuului prin Români, preponderanti'a elementului romanescu în giurul Versietiuului. După acestea urmēza demonstrarea, cum ca Români banatiani nu au vrutu sa scia de episcopi și preoti de ai Ierarhiei serbesci până cătra anii 1716—1720—1722. — Se arata, între ce cercustări favorabile Serbilor au devenitu Români alipiti de Ierarhia serbēscă. — Se adeveresce existenti'a și independenti'a diecesei romanesce de Caveranu-Sebesiu, și se eruēza primitivulu seu teritoriu, de carele s'au tinutu după date autentice și districtele mai multu romanesce din dieces'a Negotiniului (în Serbi'a) „Cluiciu, Crivin'a și Crain'a.“ — Dieces'a Caveranu-Sebisiului dela 1722 mai forfecata în favorea nou-createi diecese a Versietiuului, s'a facutu sufragana Mitropoliei serbesci dela Carlovitiu chiaru în contr'a diplomelor imperatesci și numai prin usurpatiune favorita de tempu, și s'a administratu cumu arata unu decretu alu sinodului metropolitanu d'în Carlovitiu d'în an. 1731. februaru 25. sub numele seu propriu, că diecesa de sine statatōre pana la an. 1774. Atunci prin încheiere sinodala vechi'a diecesa romanesca dela Caransebesiu s'a redusu și s'a alipitu de cea noua dela Versietiu, remanendu-i că semnu de viētia numai numele, reminiscentiele tradiționale și speranti'a emanciparei sale.

6. și 7. Despre diecesele Transsilvaniei și Bucovinei

Lasu sa vorbēscă numai testulu, — asiă și despre Ierarhia romano-ortodocsa din Romani'a și Besarabi'a.

Din secțiunea IX despre monastirile rom. din Banatu. Pre scurtu aci numai atât'a: ca devenindu ele în mânile

vitrege ale ierarhiei serbesci, s'au adusu in starea de a trage de mörte, pâna ce prin o propunere a fată lulu i sinodu serbescu din an. 1774 de Imperatul Iosifu II. incuvenintiată, s'au redusă și asiă li s'a stinsu și loru și cea din urma schinteia de viétia. Cea dela Ciclov'a a re'nviatü in an. 1859 in bratiile cele reci și de feru ale stapanirei straine de acuma.

Din sect. X. despre drepturile Românilor din Banatu asupr'a district. Lugosiu, Caransebesiu, Meadi'a, Almasiu, Carasiov'a, Bêrsiov'a, Comeatu și Iladi'a fatia cu privilegiile și pretensionile coloniilor și ale ierarhiei serbe din Austri'a.

Disertatiunea acést'a in tempulu din urma mai latîta s'a lucratu cu multa diligintia. Pre doritoriulu de a o scî lu avisămu la testu, spunendu-i din partea aceea, carea tractéza despre biserica și ierarhia, numai atât'a : cumu ca se demustra in testu cu istori'a, cu documente serbesci, cu fapte cunoscută și cu argumente nerefutabile, 1) ca Mitropoli'a dela Alb'a Iuli'a nici candu nu a fostu subordinată nici Patriarchului dela Ipecu, nici altui patriarchu ori mitropolitu serbescu ; 2) ca biserica romano-ortodocsa din Austri'a nu e dupa legea canonica nici astadi subordinată Patriarchului ori Mitropolitului serbescu dela Carlovitü ; 3) ca Metropoli'a romano-ortodocsa din Austri'a dupa lege inca esista și numai ce i s'a impedecatu activitatea prin nisce mesure politice, cari iéra nu vorbescu nimic'a de Banatu și Ungari'a, ci numai de Ardélü și Bucovin'a.— Mai departe se arata, cari sunt privilegiile adeverate și neresturnabile. . . „cari sunt cele nouă nefericiri, cari le-au adusu asupr'a Românilor privilegiile serbesci, între cari 3 sunt deadreptulu ucidiatöre de viétia natiunei române, eara ce lalte ajuta esecutarea uciderii.— Adresare câtra Serbi cu întrebări și provocări, cari nu potu a nu miscă inim'a ori căruî omu dreptu și întieptu, cari aducendu inainte fapte complinite, nu potu a nu convinge și pre cei mai preocupati și pre cei mai cerbicosi și mai passionati despre subsaparea Românilor spre ali se stinge viétia și seminti'a româna s. a.— In sfarsitu o provocare și catra dulcii frati Români, că sa examine bine și absque studio et ira relele, de cari ne bolesce corpulu natiunei și bisericeii, și aflându ca acelea nu vinu totu numai din afara, ci și din launtru dela medularii ei, (Förte adeveratu ! Red.) sa caute și consulte pre cei mai buni medici și sa urmeze svatului acestor'a, că dora trist'a, palid'a, macr'a și nevoiös'a nötra mama s'aru radică din patulu doreriloru și aru veni in starea ce i-o dorescu din inima curata fiii ei cei buni și credinciosi s. a. s. a. —

Nouă din parte-ne nu ne rămâne decât a rogă pre stim. d. autoru, că sa ia dispositiunile de lipsa pentru tiparirea și publicarea pretiosului seu opu, și a-i promite totu concursulu, prin cuventu și fapta, ce ne e cu potintia. Red. „T. R.“

Offenbaia finea lui Iuniu 1864. *)

Onorata Redactiune ! In nr. 36. alu „T. R.“, intru carele se descriu injuriile cauzate prin Nemtii din Offenbaia religionariloru gr. resariteni—vine unu incisu alu Dlui corespondinte F. unde aduce esemplulu vulturelui, care a trebuitu sa möră de penele sale,— illustrandu acestu esemplu cu necuviös'a portare a unui Românü inteligentü, Hutmanu și fiu de preotu, carele din partea gr. catoliciloru s'aru fi opusu la scopulu celu santu și salutariu alu scölei centrale din Offenbaia.— Deci fiindca in Offenbaia altu Hutmanu gr. catolicu și fiu de preotu, nu este decâtu subscribulu, indrasnescu a rogă pre On. Redactiune, că sa binevoiésca a dá putintelu locu in colönele sele acestorü siruri, cari nu spre esculparea seu escusarea mea le scriu—pentruca sciu acelu dicteriu, ca qui se excusat incusat, ci că sa judece on. publicu cetitoriu între faptele mele, și procedur'a Dlui F.— Asiă-dara : audiatur et altera pars !— Dupa ce se starni acéstă santa idea de a se radică o scöla centrala in Offenbaia, fuseramu provocati și noi, că sa dămu imprumutulu statului in folosulu acelei scöle, care fără nici o contradicere l'amu și cedatu in summa de 500 f. v. a. dupa cum cunösce și d. corespondinte, și nefindü acea summa de ajunsu s'au mai cautatu și alte isvöre de venitu.— Asiă d. F. facü unu protocolu cu coreligionarii sei și d. jude cercualu, in care a hotaritu, că arend'a de trei luni a crismaritului inca sa se dea in folosulu pomenitei scöle,— dupa care mai tardü și vine tempulu licitatiunei. — Ce e dreptu, Nemtii s'au opusu la acést'a, dara noi gr. catolicii, despre cari dice d. F. ca suntemu numai 20 de suflete (cu tötö ca deca s'aru fi uitatu in conscriptiune, ar fi aflatu mai multe) nu ne-amu opusu, de și d. F. la consultare ne-au ignoratu cu totulü,— dicendu-ne in sine : Estote procul profani ;— ci

*) D. Coresp. va iertă, deca respunsulu acest'a pentru lipsa spațiului și importantia materielorü lu aducemu numai acum. Red.)

dupa ce se facü din lucru publicitate,— ce e dreptu— amu facutu numai două pretensiuni : un'a, că scöla sa se numésca natiunala,— inse dela acéstă pretensiune ne-amu abatutu dupa ce ne-amu convinsu, ca dupa ordinatiunile mai inalte acést'a nu se poté,— ear a dötü a cerere a nötra a fostu, ca sa avemu și noi unu reprezentantu,— dara numai unulu — între cei 10 séu 12 ai eforiei scolastice; inse, Dömne feresce, că sa-ti concéda d. F. nici atât'a.— Motivele cari ne-au adusu pre noi la acéstă pretensiune, nu au fostu vr'o ambitiune, nici spiritulu de a predomni preste scöla, pentruca unulu la 10 e förte pucinu, ci altele, cari deca le va pofti d. F. le-amu poté și enumeră, dara cu acéstă ocaziune le retacu. —

Acumu intrebü pre d. F., öre nu erä mai cu scopu deca Domni'a Sea aru fi concesu pucinu locu in consultările și hotaririle facute in privinti'a esarendärei crismaritului, precumu și a sistemisärei scölei, și parochului nostru, deca nu cu votu decisivu, bataru consultativu ; pentruca parochulu nostru, că unu barbatu practicü, care servece că de 40 ani in vi'a Domnului, omu absolutu in sciintie, carele mai multi ani a servitu in gimnasiulu Blasiului că professoru, socotu ca de aru fi și intratu in acea consulta, nu s'aru fi profanatu adunarea; ba eu socotu ca aru fi fostu lucru convenientu, că și din cele 20 de suflete greco-catolice, cari dice d. F. ca suntemu in Offenbai'a, sa sefi impartasitu și de aceia cari sunt posesori, și póta spesele comunale, și nu numai unulu de religiunea nötra, care astadi e aici, și mäne transpusu la altu locu: pentruca e lucru firescu, ca acolo unde si-pune, séu-si cere cineva filerulu a-lu depune, vréi sa scii: spre ce scopu? și cu ce modalitate se va intrebuintia? — dara acestea d. F. le-a socotitu superflue,— neaducendu-si aminte de cuvintele apostolului Pavelu, carele dice: *Toturorü tötö m'a m factu, cá pre totü sa-i dobandescu.* — De altmintrea eu laudu zelulu și energi'a D-lui F., pentruca fiindu fiu de preotu—precumu și domni'a sea dice,— amu invetiatu dela parintele meu acele cuvinte ale s. scripturi : Iubiti pre inimicii vostri, și ve rogati pentru cei ce ve calumniéza pre voi; — numai asiü dorü, că domni'a sea, care astadi—mäne va fi inaltiatu la o demnitate bisericeasca mai inalta, sa proceda in asemenea casuri cu tactica mai fina, mai loiala, cu o procedura mai discreta, că nu cumva in lucruri asiä momentöse sa facea fiasco.

Intr'altele sa fii incredintiatu d-le F., ca numai sa observezi regulele etichetei și ale buneii cuviintie, din partea mea, — precumu nici din partea coreligionarilorü mei — nu vei fi sagetatu in planurile cele bune și sante. V. M.

Principatele române unite.

Domnitorulu a tramisu consiliului de statu mai multe proiecte de legi, cari sa se prelucre spre a deveni obiecte de desbatere in camer'a urmatöre. Unulu din aceste proiecte privece la infiintierea unei scöle comerciale in Bucuresci, altulu la infiintierea de camere pentru agricultura, alu treilea la mine (baiasia), alu patrulea : a se declară lasiiorasiu liberu și in trepositu comercialu, alu cincilea la infiintierea de espositiuni prin tinuturi (judetie), in fine la desvoltarea comerciului natiunaliu prin espropriarea la casuri de utilitate publica și prin introducerea sistemului metricu (decimalu) de ponduri și mesuri. —

Alegerile la municipalitatea din Bucuresci au esitu mai de totu in favörea guvernului ; din 17 membri 14 suntu liberali, dupa cum ne spune Bucimulu, și numai 3 reactionari. Cam asemenea fu rezultatulu alegerilorü și in Craiov'a s. a. Bucimulu scuipa focu asupr'a „popimei“ din Bucuresci, carea aru fi luptatu cu 'nversionare contr'a liberalilorü și intr'unu articulu lungu cërca a demonstră, ca popimea, boierimea și jidovimea suntu totu de un'a classa, standu luntre punte pre lãnga privilegiu. Noi din parte-ne deplangemu o tiéra, carea cu tötö minunatele sele mijlöce nu s'a sciutu ingrijü mai bine pentru crescerea și positiunea preotimei; dar deplangemu și o preotime, carea pogorindu-se dela inaltimea missiunei sele e capace a deveni instrumentulu partidelorü politice, și prin acést'a a gramadi asupr'a si despretiulu lunei, cum nu se mai face nicaria,— despretiu de altmintrea, care nici despretiitorului nu face onöre.

O multime de studinti tramisera d-lui Ex-Ministru Bolintineanu o adresa, in carea i esprimu reverinti'a și parerea de reu, căci s'a retrasu dela ministeriu, nainte de a fi dusu la deplinire opulu celu mare alu luminärei poporului, ce-lu incepuse și continuase cu atât'a energia.

Jurnalulu „Libertatea“, in care se prefacuse „Românulu“, inca fu suspendatu, nu scimü temporalmente, ori pentru tot-

deun'a. Caus'a suspendării e unu articulu, prin care Libertatea inspaimentase pre cetitorii sei cu rezultatele, la cari voru duce deficitele tierei într'unu sîru de ani. Noi din parte-ne marturisimu, ca dupa parerea noastră guvernulu trebuia sa ia alte mesuri, pentru de a delaturá acea spaima.

S a b i i u in 5 Augustu. (Felurite.) Diu'a onomastica a Mai. Sele Imperatului se va serbá astfel: La 8 ore rogatiune in bis. orient. si luterana, la 9 ore prezentare la Esc. S. Guvernatorulu, la 10 ore rogatiune in bis. rom. cat.— Tempulu in fine, dupa ploii mai necontentite de 4—5 zile s'a nserinat, dar pagube insemnate s'au facutu si de asta data. Tieranii de prin giurulu Sabiului, cari parte secerasera dar inca nu carasera bucatele acasa, parte inca nu se apucasera de seceratu, trebuira sa véda cu ochii in lacrimi, cum li se strican bucatele in momentele cele din urma, candu credeau ca le au sigure baremu acelea. Fénurile inca parte mare s'au innoroitu. La munti a ninsu pâna departe 'n josu, mai pâna pela fenatiile muntinilor; in urm'a frigului oile si mai cu séma meii, tunsu in primavéra, au patimitu fôrte greu. —

Varietáti si noutáti de di.

(**T i u n e s i c i u n e.**) Unu professoru de latinesce in gimnasiulu St. Sav'a, esplicá scolariloru despre terminaciunea **c i u n e** cu multa esaltaciune.

Unu scolaru, care compunea versuri, ii facú urmatórea interpelaciune.

— Dar cum va suná in versuri, Dle Professoru, acésta terminaciune ciune ?

— No, tare multu armoniosu, Dle, si cá sa capeti sonviniune amu sa-ti facu o declamaciune a unoru versuri ce amu facutu eu cá modelu de compusaciune.

Asculta, Dle, cu atinciune :

- „De iubesci sinceritatea,
- „De urasci incelaciunea,
- „Asculta cu bunatate
- „Simpl'a mea dechiaraciune.“

Ovidu ! Ovidu ! d'ai fi traitu inca, dreptu recunoscintia, pe autorulu acestoru versuri, in ce fai fi metamorfosatu tu ? Sigbru ca într'unu **t a c i u n e !** — „**D e m b o v i t i ' a**.“

(**M u l t i a m i t a p u b l i c a.**) Petrunsu de simtiintele cele nobile, ce le nutresce in sine Illustrisimulu domnu Comite supremu Franciscu Baronu de Nopcea pentru ajutarea tinerimei studióse, me simtu indatoratu ai aduce si eu Illustritáti Sale, multiamit'a mea publica pentru ajutoriulu de 10 fl. v. a. tramisu mie prin D. Georgiu Lorintiu V. Notariu in comitatulu Hunedórei, de asemenea si acestur'a pentru 1 fl. — Sabiui in 25 Iuliu 1864. Simeonu Trifu m. p. Juristu anu II.

Prospectu politicu.

Foile publice publicara protocólele preliminariloru si conditiuniloru de pace intre Austro-Prussi'a si Russi'a. Aceste suntu cunoscute cetitoriloru nostri inca de multu in estrasu telegraficu; Schleswig-Holstein si Lauenburg impreuna cu mai multe insule se rumpu de cátra Dani'a, si datoriele facute se platescu parte de cátra Dani'a, parte de cátra ducatele acestea. Despagubirea, ce o pretinde Prussi'a, audimu acum ca aru face 16 millióne taleri, ear ceea ce o cere Austri'a 10 millióne, care tóte le voru respunde ducatele. Armistiulu e incheiatu pâna pe 3/15 Septembrie astfelu, incátu déca pâna atunci preste asceptare nu s'aru poté pune pace definitiva, de atunci incolo in terminu de 6 septemáni sa aiba voia ori care parte de a incepe resboiulu. Pe candu in sa in Viena se lucra la preliminariile pácei germano-danese, pe atunci Austri'a si Prussi'a se pregatescu a face o propunere la confederatiunea germana, in urm'a cárei'a ele amendóue se asieze unu régimu provisoriu in Schleswig-Holstein. In casulu acest'a ducele Fridericu de Augustenburg aru mai poté asceptá dupa domnia ! —

Hanover'a sa fia insarcinatu pre plenepotentiulu seu a declará in Frankfurt, cá déca bund-ulu nu e in stare a aperá staturile sele de violintiele Prussiei, ea-si va retrage trupele din ducate. Intr'aceea Prussi'a se ocupá seriosu cu planulu de a aduce ducatele într'unu felu de legatura cu sine insasi, legandu efacerile loru militare si diplomatice de ale sele propri; asemenea de a reservá Lauenburgulu pentru sine dreptu despagubire de resboiu.

Pe de alta parte in sa aflámu, ca in Lauenburgu inaintéza trupe confederative.

In Viena si Berlin s'aru priimitu conditiunile pácei cá unu triumfu gloriosu, in Kopenhagen din contra cá cea mai grea perdere, si regele si ministeriulu au mare nevoia de a domoli si a mangaiá poporulu. In Parisu scirea pácei ace-

steia au produsu nemultiamire, ear in Engliter'a tóte foile vorbescu cu furia mare asupr'a Germaniloru.

Regele Leopoldu din Belgiu in 4 Augustu a sositu la Parisu.

Imperatulu Napoleonu cu incetulu progatesce lumea cátra congressulu europénu, propusu de densulu in anulu trecut.

In Franci'a a facutu mare sensatiune processulu a 13 barbati de partid'a republica, cari fusesera acusatí cá agitatori la alegerile in corpulu legislativu. Nu numai Parisulu, dar tóta Franci'a privise cu incordarea la desvoltarea acestui procesu, in care parte cá acusatí, parte cá aoperatori figurasera cei mai eminenti juristi si parlamentaristi ai Franciei. Sentinti'a de a plati câte 500 frc. si a suferi arestu câte 6 luni, este unu testimoniu tristu pentru nelibertatea, ce comnesce astadi in Franci'a.

In Dani'a se deschise in 6 Augustu c. n. senatulu imp. cu pompa neindatinata. Regele citi insusi cuventulu de tron, care pótra caracterulu dorerei pentru perderile suferite, si increderea într'unu venitoriu mai serinu.

In dílele din urma se spenzurara in Varsiovi'a 5 capi ai regimului natiunalu polonu. Sentinti'a esi astfelu, pentruca consiliulu belicú rusescu calcase in picióre legea militara, dupa carea pedéps'a armatiloru este glontiu. Osanditii protestasera cu tóta energi'a in contr'a modulii mortii, ba Traugott trebui sa se duca de 8 soldati pe treptele fureiloru; de altmintrea toti Polonii murira cu sânge rece, ba unulu insusi cu mân'a sea si-puse stréngulu de grumazi.

Publicarea

sumelor incurse la fondulu Asociatiunei dela 5 Iuliu a. c. pâna in 29 Iuliu c. n. a. c.

Taxe anuale au mai intratu

dela urmatori membri adeca : a) dela d. Georgiu Baritiu secretariulu Asociatiunei I. pre 186³/₄ 5 f., b) d. Georgiu Moisil Vicariulu for. Naseudu 5 f., c) d. Basiliu Axenti Assessoru sedr. 5 f., d) d. Leo Galatianu Assistinte c. r. 5 f., e) d. Maximus Halitia Economu 5 f., f) Grigoriu Hangia c. r. Cancelistulu 5 f., g) d. Severu Hangia Capitanu pens. 5 f., h) d. Arionu Marcuti Notariu sedr. 5 f., i) d. Nascu Basiliu Invetiatoriu norm. 5 f., k) d. Ioann Pavelu Cancelistulu 5 f., l) d. Florianu Porcius Assessoru sedr. 5 f., m) d. Basiliu Verticu Assistinte pens. 5 f., n) d. Ioann Gelan Parochu 5 f., o) d. Simeonu Tancu Parochu 5 f., p) Cifor Ciocanu Parochu 5 f., q) d. Dr. Stefan Popp fisicu districtualu 5 f., r) d. Maximu Lica Assessoru sedr. 5 f., s) Leone Pavelia Professoru 5 f., t) Ioann Poppu Parochu r. c. 5 f., u) d. Salamonu Salvanu Jude cerc. 5 f., v) d. Moise Poppu Parochu 5 f., w) Leontinu Luchi presiedinte sedr. 5 f., x) d. Ioanne Florianu Assessoru sedriulu din Naseudu 5 f., y) Alessandru Bohhetielu Capitanu supr. districtualu 10 f., z) d. Ioachimu Muresianu Fiscalu districtualu 5 f. Summ'a 125 f. v. a.

Prin Parintele protopopu Metianu dela Zernesci:

a) d. Ioann Comsia Parochu 5 f., b) d. Mironu Moldovenescu arendatoru 5 f., c) Iosifu Puscariu Assessoru 5 f., d) d. Ioann Ratiu Cancelistulu 6 f., e) d. Nicolaie Popoviciu Parochu 5 f. Summ'a 26 f. v. a.

Nr. 13—1 Eseriere concurs la.

In'alt'a Cancelaria regia a Transilvaniei a binevoitu pré gratiosu prin pré in'alt'a resolutitiune din 4 Maiu a. c. Nr. 829. a concede in principiu redicarea unui Gimnasiu greco-catolicu inferioru in opidulu Naseudu. Totodata a concessu definitiv'a reorganizare a scólei principale gr. cat. din Naseudu si a celorlu triviale române din Sagra, Telciu, Sangeorgiu, Prundu Borgoului si Monoru.

Acum deodata suntu de lipsa la Gimnasiu doi professori, si la scóla principala 4 invetiatori si 1 adjunctu.

Pentru fiacare professoru de gimnasiu, dintre cari unulu va fi totdeun'a si directoru, este statoritu unu salariu anualu de 600 fl. v. a., pausialu de cortelu 60 fl. v. a., ear directorulu mai percepe 100 fl. remuneratiune si 40 fl. pausialu scripturisticu. — Pentru unulu din cei 4 docenti la scóla principala, dintre cari unulu va fi totodata si directoru docinte, cari cunoscenduse deplinu apti pentru portarea oficiulu de directoratu si ambitiunandu acestu postu, au a-si esprimá dorinti'a loru in relativ'a cerere, pentru a se poté luá in consideratiune. Naseudu in 18 Iuliu 1864.

Din partea Comitetului fonduriloru scolare din districtulu Naseudu. Grigoriu Moisil m. p. Vicariu eppescu foraneu.

Nr. 14—2 C O N C U R S U.

Cu inceputulu anului scolasticu venitoriu 164/5 avedu a se adauge la cele siese Clase gimnasiale déjà infiintiate in Gimnasiulu romanu de religiunea gr. orientale din Brasiovu si Cassea a VII, se deschide cu acést'a concursu pentru a X profesura cu salariu anuale de 800 fl. v. a.

Dela concurențe se cere, că se documenteze :

- 1) prin atestatu de botezu, ca este romanu de natiune si crestinu gr. orientale de religione;
- 2) prin atestatu de maturitate, ca a finitu studiile gimnasiale dupre sistem'a prescisa de nou'a organizatiune a gimnasielor;
- 3) prin atestatu academicu; ca a finitu facultatea filosofica in vreo Academia seu Universitate ore care;
- 4) prin atestatu de conduita dela dregatoriile politice locali, ca aceea i este nereprobavera.

Tóte aceste documente, Concurențele le va tramite celu multu pana la 15. Augustu 1864. st. v., adresandule francate catra subscris'a Eforia.

Brasiovu 14. Iuliu 1864.

Eforia scóleloru romane gr. orientale din Brasiovu.

Nr. 16—2 ESCRIERE CONCURSUALA

In'alt'a Cancelaria regia a Transsilvaniei a binevoitu pré gratiosu prin pré inalt'a decisiune din 4 Maiu a. c. Nr. 829 a concede in principiu radicarea unui Gimnasiu greco-catolicu inferioru in opidulu Naseudu. Totodata a concesu definitiv'a reorganizare a scólei principale gr.-cat. din Naseudu si a celoru triviale romane din Sagra, Telciu, Sangeorgiu, Prundu Borgoului si Monoru.

Acumu deodata suntu de lipsa la Gimnasiu doi professori, si la scól'a principala 4 invetiatori si 1 adjunctu.

Pentru fiacare professoru de gimnasiu, dintre cari unulu va fi totodata si directoru, este satoritu unu salariu anualu de 600 fl. v. a. pausialu de cortelu 60 fl. ear directorulu mai percepe 100 fl. remuneratiune si 40 fl. pausialu scripturisticu.

Pentru unulu din cei 4 docenti la scól'a principala, dintre cari unulu vá fi totodata si directoru, este satoritu anualu cá salariu 300 fl. v. a. cortelu naturalu ori relutum pentru elu 70 fl. v. a. lemne de focu ori relutum pentru astea 30 fl. v. a.; directorulu percepe separatu o remuneratiune anualu de 100 fl. v. a. si unu pausialu scripturisticu de 20 fl. v. a. —

Salariulu anualu pentru adjunctulu scólei principale este sistemisatu cu 300 fl. v. a., fára alte emoluminte.

I. Competitorri la dóue posturi de professori gimnasiai voru avé a documentá :

1. Ca este inascutu románu, alaturandu atestatu de botezu
2. Ca a absolvatu studiile gimnasiale dupa nou'a organizatiune, infatisiandu atestatul de maturitate, ori unu atestatu academicu, ca a absolvatu facultatea filosofica.
3. Ca are un'a portare morala si politica nepatata, substernendu despre acést'a unu atestatu datu din partea autoritatii politice locale. —

Se voru preferi aceia, cari voru dovedi prin atestatu ca au facutu anii de proba cu successu bunu.

Concurintii la statiunile de docinti principali precumu si de adjunctu voru avé a-si dovedi cualitatea ceruta in punctulu I. 1, apoi ca au absolvatu cursulu pedagogicu prescisu, ca suntu in stare de a propune limb'a romana dupa gramatica, ca au destula cunoscintia atátu teoretica cátu si practica din economi'a rurala, adeca : despre gradinaria, pomaria, stuparia etc. ca sciú bine celu putínu un'a din celea dóue limbi a le patriei neromane (germana seu magiara) si ca au o vietia morala si politica buna si nepatata. Si la aceste statii voru fi acei'a prferiti, cari voru dovedi prin atestatu ca si-au facutu anii de proba cu bunu successu.

Concurintii la ori care din aceste statii au a-si tramite cererile lor cu tóte dovedile despre cele amintite celu multu pana la 10 Augustu 1864 st. n. la Presidiulu Comitetalui granitierescu administratoru de fondurile scolare din Districtulu Naseudului in statiunea Naseudu. —

Concurintii la statiunile de professori si docenti, cari cunoscendu-se deplinu apti pentru portarea oficiulu de directoratu si ambitionandu acestu postu, au a-si esprim'a dorintii'a lor in relativ'a cerere, pentru a se poté luá in consideratiune. Naseudu in 18 Iuliu 1864.

Din partea Comitetalui fonduriloru scolare din Districtulu Naseudu. Grigoriu Moisi m. p. Vicariu eppescu foranu.

Nr. 17—1 EDICTU.

Prin care Mari'a Georgie Comanu din Feldiór'a, Districtulu Brasiovului, care cu necredintia au parasitu pre legiuitulu ei sotiu Andreiu Dragosiu din Vladeni, fára a se sci loculu aflárei si modulu petrecerei sale, se provóca prin acést'a, cá in terminu de unu anu dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze inaintea scaunului protopopescu subscrisu, pentru-ca la din potriava, processulu matrimoniale asupra-i

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

pornitu, se va otari si fára de elu in intielesulu ss. Canóne bisericesci.

Brasiovu 10 Iuniu 1864.

Scaunulu protopopescu gr. res. alu Tractului Brasiovului II. cá foru matrimoniale

Ioann Petricu m. p.

Protopopu.

Nr. 15—2 ANUNTIU DE LICITATIUNE.

Din partea Comitetalui granitierescu administratoru de fondurile scolare din Districtulu Nasudului se publica ca cu incépere dela 5. Septemvrie 1864 st. n. se va esarendá in 29. Comune din acestu Districtu dreptulu regalulu de carcimaritu dela 1 Noemvrie 1864 si pana la fincea Decemvrie 1867. Condiitiunile relative se poté vedea in órele de cancelaria la acestu Comitetu, la oficiolatu Districtului Naseudului si la proximile oficiolate Districtuale si Comitatenese.

Naseudu in. 18 Iuliu 1864.

Presiedintele Comitetalui fond scrli:

Grigoriu Moisi m. p.

Vicariu for. eppescu.

Nr. 18—1 Anunciu.

Subscrisulu a coloratu unele esemplare din **Cart'a Transilvaniei de Fetti**

Dupa impartirea cea noua politica, proiectata de in regimu, si le ofere onoratorulu cititori de jurnale spre mai usiór'a intielegere a pertractárilor, ce voru veni in curendu la desbateri in Diet'a transsilvana.

1. esemplaru impreuna cu prospectulu tiparitu costá 2 fl.

S. Filtsch,

tipografu si librariu in Sabiiu.

Nr. 16—1 Anunciu.

Cei cu plecatiune subscrisi si-iau prin acést'a voia, a face pre antestatorii comunelor si bisericelor atenti la aceea, ca densii producu **clopote** de ori cemarime si sunetu nu din metalu de clopote eftinu rosieticu, ci curatu albu—sub garantia —pe lánge pretiurile urmatóre:

Pentru pretornarea clopoteloru vechi, dupa scaderea

in focu de 10%

dela 1 pâna 100 puncti pentru punctu 45 pâna 40 xr.

„ 1 „ 10 mâji „ „ 40 „ 34 xr.

„ 10 „ 20 „ „ „ 34 „ 28 xr.

„ 20 „ 40 „ „ „ 28 „ 20 s. a. m.

Pentru versarea de clopote noue;

dela 1 pâna 100 puncti a punctu 1 fl. 30 pâna 1 fl. 20 xr.

„ 1 „ 10 mâji a „ 1 fl. 20 „ 1 fl. 10 xr.

„ 10 „ 20 „ a „ 1 fl. 10 „ 1 fl. — „

„ 20 „ 40 „ a „ 1 fl. — „ — 95 „

Inscriptiuni, ornamente si icóne de sfinți se facu la dorintii'a d-loru ordinatori gratis, si imbracamintea prelánge cele mai moderate pretiuri.

Asijderea se compunu de subscrisii **tulumbe de focu** de ori ce forma si marime, precumu si totu felulu de lucruri de arama si metalu, promptu si pe lánge cele mai scadiute pretiuri.

Pentru comissiuni numerose se róga

I. Georg si Iosif Graef.

Clopotari civili in Sabiiu.

Pretiurile de piatia

din Sabiiu, Marti in 4/16 Augustu 1864.

	fl.	xr.
G r á u l u de frunte, galét'a nemt. (Metzen) *)	4	—
„ de midilocu „	3	73
„ de códa „	3	47
S e c a r ' a galét'a nemtiésca (Metzen) *)	2	27
„ de midilocu „	2	20
„ de códa „	2	13
O v e s u l u de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	67
„ de midilocu „	1	60
„ de códa „	1	53
C u e u r u z u l u galét'a nemtiésca (Metzen) *)	2	73

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'a din Vienn'a 5/17 Augustu. 1864.

Metalicele 5%	72 50	Actile de creditu	197 20
Imprumulu nat. 5%	80 70	Argintulu	113 50
Actile de banca	782	Galbinulu	5 46 1/2

Editoru si tipariulu tipografiei diecesano.